

Vapaa-aikapalveluiden toimenpideohjelma

2022-2025

SISÄLLYSLUETTELO

1. Esipuhe	3
2. Johtaminen	4
3. Palvelualueen resurssit 2021	5-6
4. Liikuntapalvelut ja Vesihelmi	7-10
4.1. Liikuntalaki	
4.2. Liikuntapalvelut	
4.3. Vesihelmi	
4.4. Resurssit	
4.5. Kestävä elinvoima liikuntapalveluissa	
4.6. Ehdotetut kehittämistoimet	
5. Nuorisopalvelut	11-14
5.1. Nuorisolaki	
5.2. Nuorisopalvelut Forssassa	
5.3. Resurssit	
5.4. Kestävä elinvoima nuorisopalveluissa	
5.5. Ehdotetut kehittämistoimenpiteet	
6. Kirjastopalvelut	15-17
6.1. Laki yleisistä kirjastoista	
6.2. Forssan kaupunginkirjasto	
6.3. Resurssit	
6.4. Kestävä elinvoima kirjastopalveluissa	
6.5. Ehdotetut kehittämistoimenpiteet	
7. Yleinen kulttuuritoiminta	18-20
7.1. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta	
7.2. Yleinen kulttuuritoiminta Forssassa	
7.3. Resurssit	
7.4. Kestävä elinvoima yleisessä kulttuuritoiminnassa	
7.5. Ehdotetut kehittämistoimenpiteet	
8. Museot	21-23
8.1. Museolaki	
8.2. Forssan museo	
8.3. Resurssit	
8.4. Kestävä elinvoima museoissa	
8.5. Ehdotetut kehittämistoimenpiteet	
9. Yhteenvetoa palvelualueen kehittämiskohteista 2022-2025	24

1. ESIPUHE

Vapaa-ajan palvelualue muodostettiin syksyllä 2019 sen jälkeen, kun Wahren-opisto, Lounais-Hämeen musiikkiopisto ja Lasten- ja nuorten kuvataidekoulu oli siirretty osaksi koulutuksen palvelualueita ja Nuorten työpaja Työllisyydenhoidon palvelualueelle. Uusi vapaa-ajan palvelualue muodostettiin liikunta- ja nuorisopalveluista sekä entiseen Wahren-keskukseen kuuluneista kirjastosta, museosta ja yleisestä kulttuuritoiminnasta. Palvelualue aloitti 1.6.2020, ja kesän jälkeen alkoivat yhteiset kokoukset.

Tätä ensimmäistä toimintaohjelmaa on koottu palvelualueen sisäisin etäkokouksin. Lähtökohta on ollut siinä, että halusimme ymmärtää toinen toistemme toimintaa, jotta osaisimme paremmin toimia yhteen. Yhteiset luovat tuokiot ovat olleet niukassa, ja koronarajoitukset ovat kuormittaneet ja painaneet kaikkia yksiköitämme. Arki on ollut ajoitin lannistavaa, mutta sitäkin selvemmin on piirtynyt esiin vapaa-ajan, liikunnan, yhteisen tekemisen ja yhteisön merkitys hyvinvoinnin ylläpitäjänä niin työpaikalla kuin vapaa-ajassakin.

Sosiaali- ja terveystalveluiden siirtyessä alueelliseen hallintoon, kunnallisen muun toiminnan, kuten vapaa-ajan talveluiden, hyvinvointivaikutuksia asukkaiden henkiseen ja fyysiseen hyvinvointiin on hyvä vahvistaa ja tunnistaa. Vapaa-ajan talveluilla on suuri merkitys kuntalaisten kokonaisvaltaisen hyvin-

voinnin edistäjänä, mitä ei hyvinvointikertomuksissa ole toistaiseksi riittävästi huomioitu.

Keskeinen lähiaikoina ratkaistava hallinnollinen kysymys on palvelualueen johtaminen. Tässä ohjelmaehdotuksessa on listattu ne odotukset, joita palvelualueen yksiköt kohdistavat johtajaansa. Lisäksi on huomioitava palvelualueen merkitys hyvinvointitoiminnassa, kunnan strategian toteuttajana ja taloudellisena toimijana. Miten palvelualueen toiminta saataisiin koordinoitua viisaimmalla mahdollisella tavalla? Tämän ohjelman toivotaan antavan päättäjille tietoa ja ajatuksia päätöksentekoa varten.

Vapaa-ajan palvelualueella on sekä maksuttomia kuntalaisille suunnattuja lain velvoittamia hyvinvointitalveluja, että maksullisia yksityisille, yrityksille ja muille toimijoille suunnattuja talveluita. Palvelualueen kohderyhmät ja yhteistyöverkostot ulottuvat vauvasta vaariin, ruohonjuuritoiminnasta kansainväliselle areenalle. Toimintaa ohjaavat kutakin talvelua sitovat lait sekä kaupungin strategia, Lasten Forssa -ohjelma ja Unicefin Lapsiystävällinen kunta -statuksen edellyttämä työ.

Kuntalaki 1 §: Kunta edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkaalleen talvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla.

2. JOHTAMINEN

Palvelualueen johtamiskysymystä ratkaistaessa on huolehdittava siitä, että nykyisten palveluyksiköiden toimintakyky säilyy. Jokaisella palvelulla/palveluyksiköllä on oltava substanssiin perehtynyt esimies. Yksiköiden esimiesten on saatava tuki hallinnolliseen työhön.

Palvelualueella tulee olla johtaja, joka pitää yksiköiden ja palvelualueen puolta päätöksenteossa ja hallinnossa, ja huolehtii siitä, että viestintä toteutuu molempiin suuntiin yksiköiden, palvelualueen ja kaupungin johtoryhmän ja päättäjien välillä. Johtajalla tulee olla riittävästi resursseja johtaa palvelualueen toimintaohjelman keskeisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

3. PALVELUALUEEN RESURSSIT 2021

TILAT/TOIMINTAPAIKAT

- Liikuntapalvelut:** Jäähalli, Harjoitushalli, Urheilukenttä, työhuone kaupungintalolla ja Vesihelmessä. Yhteiskäytössä koulujen liikuntasalit ja Feeniks (ilta- ja viikonloppukäyttö), Ryhmäkäytössä Vesihelmi, Palolaitos, Tehtaankoulu, järjestöjentalo, seurakuntatalo, Paavolan nuorisotila, Jokioisten Leipä Arena, Tyykihovin palvelukeskus, keilahalli ja Matkun kylätalo.
- Vesihelmi:** Viihdeuimala, otettu käyttöön 1.4.1993
- Nuorisopalvelut:** Kehräämön nuorisotila Kuutamo, Viltteri (etsivän nuorisotyön toimipiste), Liikennepuisto, pop-up-tapahtumat
- Yleinen kulttuuritoiminta:** Näyttelytila Vinkkeli, Brander-sali ja työhuone kirjastotalon 2. kerroksessa, Teatteritalo, graafikanpaja ja Luontomuseo.
- Kirjastopalvelut:** Pääkirjasto Karhekehräämössä 18.5.1987 alkaen, kirjastoauto (vm. 2006), kirjastoauton pysäkit
- Museo:** Forssan museo, Ronttismäen tehtaalamuseo ja Kuosikeskus. Seitsemän säilytystilaa eri puolilla Kehräämää.

3. PALVELUALUEEN RESURSSIT 2021

TALOUSARVIO 2021

	Vesihelmi	Liikuntapalvelut	Nuorisopalvelut	Kirjastopalvelut	Yl. kultturitoiminta	Museo	Yhteensä	%-osuus Situ/kunta
Tulot	1 092 000	383 800	54 700	24 500	6 000	134 000*	1 695 000	22,70 / 8,05
Menot	- 1 871 170	- 1 614 155	- 324 750	- 978 140	- 299 530	- 378 680	- 5 466 425	5,20 / 4,37
(per asukas)	(110,70)	(95,50)	(19,20)	(57,90)	(17,70)	(22,40)	(323,40)	
Kate	- 779 170	- 1 230 355	- 270 050	- 953 640	- 293 530	- 244 680	- 3 771 425	3,85 / 3,63

* Museon osalta tuloissa on mukana valtionosuus 66 000 euroa.

HENKILÖSTÖ

	Vesihelmi	Liikuntapalvelut	Nuorisopalvelut	Kirjastopalvelut	Yl. kultturitoiminta	Museo	Yhteensä
Vakituiset, hlöä	5	7	3	12	0	2	29
Määräaikaiset, hlöä	8	4	2	0	0	3	16
HTV, yhteensä	10,8	8,17	4,6	12	0	5	40,57

4. LIIKUNTAPALVELUT JA VESIHelmi

4.1. Liikuntalaki

Lain mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle:

- 1) järjestämällä liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmät huomioon ottaen;
- 2) tukemalla kansalaistoimintaa mukaan lukien seuratoimintaa; sekä
- 3) rakentamalla ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tehtävien toteuttamisen kunnassa tulee tapahtua eri toimialojen yhteistyönä sekä kehittämällä paikallista, kuntien välistä ja alueellista yhteistyötä sekä huolehtimalla tarvittaessa muista paikallisiin olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivista toimintamuodoista.

Kunnan tulee kuulla asukkaitaan liikuntaa koskevista keskeisistä päätöksistä osana kuntalain (365/1995) 27 §:ssä säädettyä kunnan velvollisuutta

huolehtia asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksista. Kunnan tulee arvioida asukkaitensa liikunta-aktiivisuutta osana terveydenhuoltolain (1326/2010) 12 §:ssä tarkoitettua terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä.

Liikuntatoimen järjestämisestä kunta saa noin 30% valtionavustusta asukasta kohden vuosittain vahvistettavan valtakunnallisen yksikköhinnan mukaisesti (Opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta annettu laki (1705/2009). <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2015/20150390>

Forssan kaupunki toteuttaa kunnan vastuulle Liikuntalain osoittamia tehtäviä järjestämällä liikuntapalveluja ja ylläpitämällä liikuntapaikkoja. Tehtävät jakautuvat kahteen hallinnolliseen yksikköön: Liikuntapalveluihin ja viihdeuimala Vesihelmeen, joilla on omat päällikkönsä ja jotka kirjanpidossa muodostavat omat kustannuspaikkansa.

4. LIIKUNTAPALVELUT JA VESIHelmi

4.2. Liikuntapalvelut (vastuualue 2310)

Liikuntapalveluiden tehtävä on edistää kuntalaisien liikkumista ja hyvinvointia. Liikuntapalvelut toteuttavat tehtävänsä tarjoamalla monipuolisia, kohtuuhintaisia ja kaikkien saavutettavissa olevia liikuntapalveluja sekä liikuntaneuvontaa sekä ylläpitämällä monipuolisesti tiloja ja puitteita kilpa- ja harasteurheilulle. Liikuntapalveluiden työ suuntautuu liikunnanohjaukseen, liikuntapaikkojen ylläpitoon ja monipuoliseen yhteisölliseen toimintaan. Liikuntapalveluiden työntekijät ovat liikunnanohjaajia tai liikuntapaikkojen kenttätöntekijöitä/hallimestareita.

Liikuntapalvelut on suunnattu kaikenikäisille kuntalaisille sekä erityisryhmille.

Liikuntapalveluiden kustannuspaikalle on talousarviossa sijoitettu Jäähalli, Harjoitushalli, Urheilukenttä ja kaupungintalon työhuone; toimintaa on myös pikkukoulujen liikuntasaleissa ja Feeniksissä (ilta- ja viikonloppukäyttö), Vesihelmessä, Palolaitoksella, Tehtaankoululla, järjestöjentalolla, seurakuntatalolla,

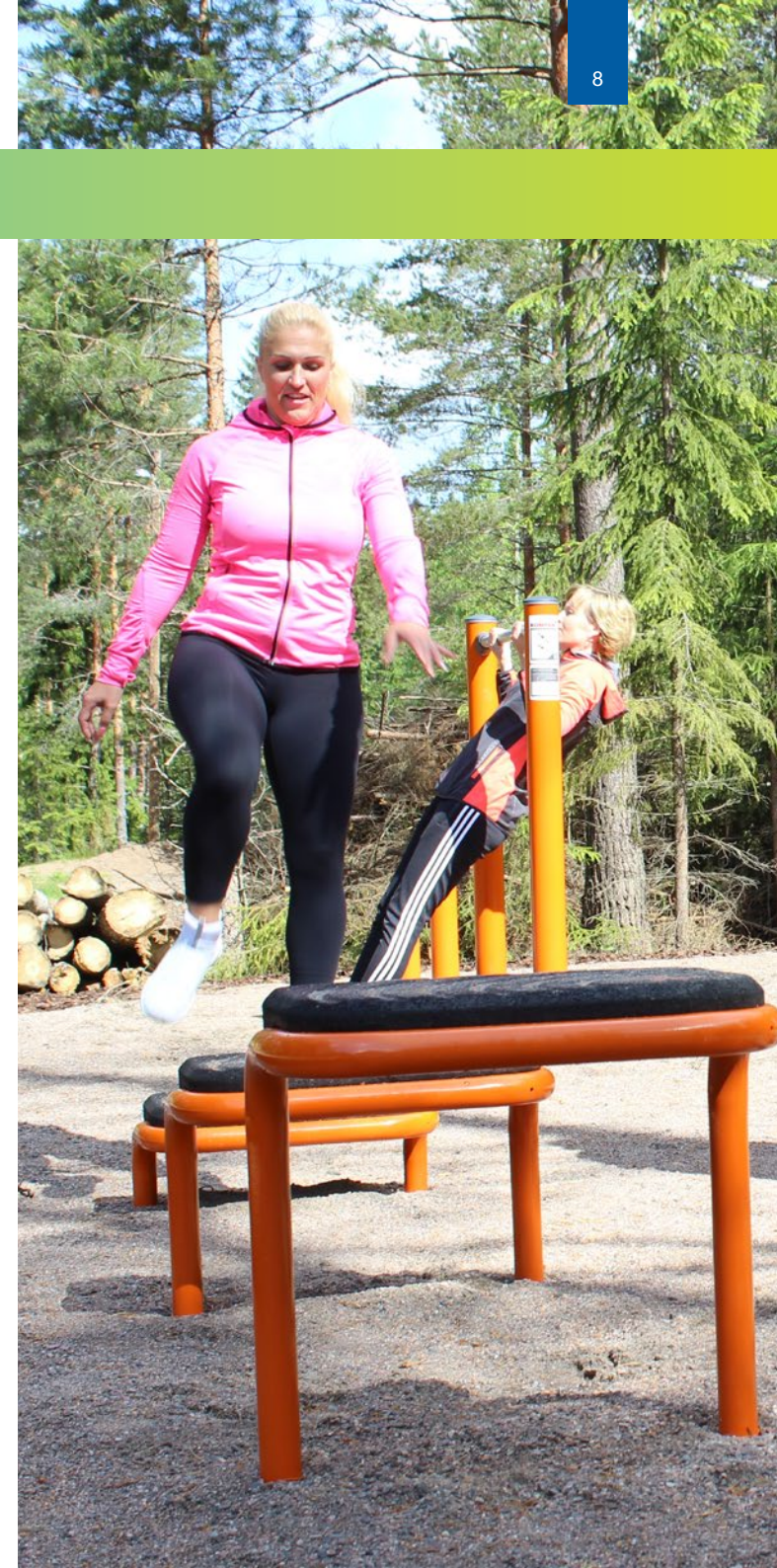
Paavolan nuorisotilalla, Jokioisten Leipä Areenalla, Tyykihovin palvelukeskuksessa, keilahallilla ja Matkun kylätalolla.

Jäähallit ja urheilukenttä on liikuntapalveluiden, jalkapallokentät, pesäpallokenttä, ladut, jäät ja kutoradat ovat Infrapalveluiden eli viherlaitoksen hoivossa.

Tulevien vuosien tavoitteena on pitää liikuntapaikat asianmukaisessa ja liikkumaan houkuttelevassa kunnossa, kehittää ja ylläpitää monipuolisia liikuntoolosuhteita ja olla aktiivisessa yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa. Valmisteilla oleva liikuntapoliittinen ohjelma luo suuntaviivoja tulevalle toiminnalle. Liikuntapaikkarakentamissuunnitelman toivotaan tuovan näkökulmaa liikuntapaikkojen ylläpidolle. Suurin haaste on peruskorjausta odottava Jäähalli ja sen toiminnan kokonaistalous.

Yksiköstä vastaa: Liikuntasiihteeri **Pauliina Jolanki**

<https://www.forssa.fi/liikunta/>

4. LIIKUNTAPALVELUT JA VESIHelmi

4.3. Vesihelmi osana liikuntapalveluita (vastuualue 2300)

Vesihelmi osallistuu liikuntapalveluiden tehtävään tuottamalla ja tarjoamalla uimahalli- ja kuntosalipalveluita seutukunnallisesti ja alueen matkailijoille. Vesihelmi tarjoaa puitteet seuroille (kilpa- ja harrastetoiminta), yhdistyksille ja yrityksille, sekä toteuttaa seutukunnalle koululaisiinnit ja uimakoulut. Vesihelmen työntekijät ovat uimavalvojia ja -opettajia sekä asiakaspalvelun henkilökuntaa (kassa, kahvio).

Vesihelmi on liikuntapalveluihin lukeutuva oma yksikkönsä, joka kuntalaisten lisäksi palvelee myös matkailijoita, ja jonka toiminnalta tavoitellaan taloudellista tuottoa. Vesihelmen kiinteistön ja palvelun ylläpitäminen on kallista, ja käyttäjiltä peritään maksuja kuten muissakin uimahalleissa.

Vesihelmi nähdään liikuntapalveluista erillisenä yksikkönä myös historiansa takia. Kun arkkitehtien

Tuomo Siitonen ja Pekka Helin suunnittelema Vesihelmi vuonna 1993 otettiin käyttöön suomalais-ten kylpylöiden ja viihdeuimaloiden ensimmäisessä aallossa, se oli pitkään paikkakunnan matkailun vetonaula. Vesihelmen oman toiminnan tuotto oli alkuajoina hyvä, ja sen aluetaloudellinen vaikutus oli huomattava. Kunnallisen uimahallin ja liiketaloudellisesti tavoitteellisen viihdeuimalan yhdistävä hybridi oli onnistunut, ja toimii vielä nykyäänkin. 2000-luvun aikana Vesihelmi kuitenkin menetti matkailijakävijöitään uudemmille kylpylöille, ja nyt pian 30-vuotias rakennus jo kaipaa isompaa remonttia. Tulevan toimintakauden haasteena on löytää toiminnallinen ja taloudellinen ratkaisu, jossa palvelutaso saataisiin säilymään.

Yksiköstä vastaa: Palvelupäällikkö **Totti Munck**
www.vesihelmi.fi

4. LIIKUNTAPALVELUT JA VESIHelmi

4.4. Resurssit

- Henkilöstö: Vesihelmellä ja liikuntapalveluilla on omat päällikkönsä. Vesihelmen 11 htv:sta vakituisia on viisi henkilöä, määrä- ja osa-aikaisina on 8 henkilöä. Liikuntapalveluilla on 8 htv, joista vakituisia on 7 henkilöä ja määrä- ja osa-aikaisia 4 henkilöä. Ketjutettuja määräaikaisia työsuhteita tulisi vakinaistaa.
- Tilat: Liikuntapaikkarakentamissuunnitelmaa valmistellaan liikuntapoliittisen ohjelman osana. Yhteistyötä ja viestintää tilapalveluiden kanssa tulisi kehittää. Liikuntapaikkojen perusparannusten suunnittelussa ja toteutuksessa eri tahojen kuuleminen tärkeää. Vesihelmi ja jäähalli ovat peruskorjauksen tarpeessa.
- Toimintaohjelmakauden aikana on selvitettävä, miten tiloja, toimintaa tai ansaintalogiikkaa tulisi muuttaa kustannusten ja tulojen tasapainottamiseksi. Kiinteistökustannusten jatkuva nousu aiheuttaa toimintavarojen supistumisen ja toiminnan näivettymisen.

4.5. Kestävä elinvoima -strategia liikuntapalveluissa

- Ympäristö: luonnossa sijaitsevat liikuntapaikat palvelevat kuntalaisia ja kestävän kehityksen matkailua
- Liikuntapalvelut toteuttavat kaikkia hyvinvoinnin alueen strategisia tavoitteita: Laadukkaat hyvinvointipalvelut, Yhdenvertaisuuden edistäminen, Osalli-

suuden edistäminen, Työn ja työhyvinvoinnin edistäminen, Hyvä asuminen, Voimauttava vapaa-aika, LastenForssa-kokonaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen, seuratoiminta voimavarana.

- Yritystoiminta: Liikuntapaikat ja palvelut tarjoavat toimitiloja yrittäjille sekä mahdollisuuksia ansaintaan. Viihdeuimalalla on matkailukohteenä aluetaloudellista vaikutusta.
- Vastuullinen johtaminen: liikuntapoliittinen ohjelma; toimialarajat ylittävä johtaminen; aktiivinen viestintä

4.6. Ehdotetut kehittämistoimenpiteet

- Vesihelmen ja jäähallin peruskorjaukset
- Liikuntapoliittisen ohjelman ja siihen sisältyvän liikuntapaikkarakentamissuunnitelman laatiminen ja hyväksyminen
- Yhteistyön vahvistaminen eri tahojen kanssa (3. sektori, kunnat, sote-alue)
- Vahvistaa liikunnan osuutta strategisessa ajattelussa
- Kehittää toiminnan (liikunta-aktiivisuuden) mittaristoja ja kuntalaisten osallistamista
- Kehittää markkinointia ja liiketoimintaosaamista.
- Kehittää varamiesjärjestelmää (kenttätyöntekijät, uimahallityöntekijät)
- Työsuhteiden vakinaistaminen

5. NUORISOPALVELUT (VASTUUALUE 2330)

5.1. Nuorisolaki

Nuorisolain mukaan kunnan tulee paikalliset olosuhteet huomioon ottaen luoda edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kunnan tulee tehtävää hoitaessaan olla tarpeen mukaan yhteistyössä muiden nuorille palveluja tuottavien viranomaisten sekä nuorten, heidän perheidensä, nuorisoalan järjestöjen, seurakuntien ja muiden nuorisotyötä tekevien tahojen kanssa.

Lain kirjaimen mukaisesti, nuorisotoiminnan tavoitteena on:

1) edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa;

2) tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista;

3) tukea nuorten harrastamista ja toimintaa kansalaisyhteiskunnassa;

4) edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista; sekä

5) parantaa nuorten kasvu- ja elinoloja.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat:

1) yhteisvastuu, kulttuurien moninaisuus ja kansainvälisyys;

2) estävä kehitys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen;

3) monialainen yhteistyö.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285>

5. NUORISOPALVELUT (VASTUUALUE 2330)

5.2. Nuorisopalvelut Forssassa

Nuorisopalvelut tukee nuorisotyölle ominaisin toimintatavoin lasten ja nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvien tietojen ja taitojen oppimista, sekä ehkäisee nuorten syrjäytymistä myös edistämällä nuorten osallisuutta sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnan tasavertaisina jäseninä. Toiminta kohdentuu alle 29-vuotiaisiin lapsiin, nuoriin, nuoriin aikuisiin ja perheisiin. Nuorisopalveluiden työntekijät ovat nuorisotyöntekijöitä.

Tavoitteiden saavuttamiseksi nuorisopalveluiden toiminta sisältää Kuutamon Avoimien ovien ja liikennepuiston toimintaa, kesäleirejä, tapahtumia, retkiä, kursseja, etsivää nuorisotyötä, nuorten kuulemista, monialaista yhteistyötä ja eri yhteistyötahojen kanssa järjestettävää toimintaa.

Forssan kaupungin Sivistys- ja tulevaisuuslautakunta asetti työryhmän, jonka tehtäväksi annettiin

laatia nuorisopalveluille tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelman. Nuorisopalvelua sydämellä 2022-2026 -kehittämisohjelma sisältää tausta-aineistona mm. nuorisotyön ohjeistusta, lainsäädäntöä ja tietoa nuorisotyön resursseista. Lisäksi kehittämisohjelma sisältää katsauksen nuorisopalveluiden nykyiseen toimintaan. Ohjelman lopussa on kehittämistoimenpiteet koottu vielä yhdeksi kokonaisuudeksi. Toimenpideohjelma valmistui lokakuussa ja se on hyväksytty sivistys- ja tulevaisuuslautakunnassa loppuvuodesta 2021.

Palvelut tuotetaan kestävästä kehityksestä ja terveistä elämäntavoista kunnioittaen sekä nuorisolakia, Forssan kaupunkistrategiaa, Lasten Forssa-ohjelmaa ja Unicefin Lapsiystävällinen kunta- toimintaohjelmaa noudattaen monialaisessa yhteistyössä kaupungin ja seutukunnan muiden toimijoiden kanssa.

5. NUORISOPALVELUT (VASTUUALUE 2330)

5.3. Resurssit

- Henkilöstö: Nuorisopalveluiden 4,6 htv:sta on 3 vakituista ja 2 määrä- ja osa-aikaisia henkilöitä. Etsivän nuorisotyön hankkeessa on 1,8 htv. Uuden palvelualuejaon myötä perusnuorisotyön käytössä on tällä hetkellä (syksy2021) 1,6 htv. Tarkoituksenmukaista olisi, että nyt jo useita vuosia määräaikaisesti palkatun nuorisotyöntekijän sijaan tulisi perustaa vakituisen nuorisotyöntekijän vakanssi. Tällöin perusnuorisotyön henkilöresurssi vahvistuisi ja toimintaa voitaisiin kehittää nuorisopalveluiden tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelman 2022-2026 mukaisesti.
- Nuorisopalveluiden käytössä oleva Kehräämön nuorisotila Kuutamoo on hyvässä kunnossa. Toimintaohjelman aikana kunnostustarpeita kartoitetaan. Ainoastaan tilan ilmanvaihtoon halutaan kiinnitetävän huomiota. Etsivän nuorisotilan toimitila sijaitsee linja-autoasemalla. Suunnitteilla on toimitilojen yhteiskäyttöä työllisyyspalveluiden kanssa. Liikennepuisto on kesäisin avoinna oleva toimintapuisto lapsiperheille. Yön yli -kesäleirien järjestämisaikasta pyritään löytämään pysyvä ratkaisu keväällä 2022.
- Talous: Kaupunkistrategian mukaisesti nuorisolle suunnataan palvelua taloudellisesti että kulttuurisesti saavutettavasti. Palveluyksikön kustannukset pyri-

tään pitämään tasapainossa ja samalla tasolla kuin vastaavilla muilla kunnilla.

5.4. Kestävä elinvoima nuorisopalveluissa

- Luonto: Luonnossa tapahtuvassa toiminnassa otetaan huomioon ekologinen kestävyys. Luontoa kunnioittavan elämäntavan opastaminen lapsille ja nuorille huomioidaan, jotta luonnon moninaisuuden säilyminen olisi mahdollista myös tulevaisuudessa.
- Hyvinvointi: Nuorisopalveluiden toiminta on pääsääntöisesti maksutonta. Se edistää yhdenvertaisuutta ja osallisuutta. Nuorisopalvelut toteuttavat seuraavia hyvinvoinnin alueen strategisia tavoitteita: Laadukkaat hyvinvointipalvelut, voimauttava vapaa-aika, Lasten Forssa -kokonaisuuden ylläpitäminen ja kehittäminen.
- Kulttuuri: Kehräämöalueella järjestettävissä tapahtumissa nuorisopalvelut ovat mukana kaupungin eri yksiköiden ja kolmannen sektorin kanssa. Toiminnassa pyritään huomioimaan myös Kehräämöalueen historiaa.
- Vastuullinen johtaminen: Nuorisopalveluiden tavoite-, kehittämis- ja toimenpideohjelma 2022-2026, viestinnän vahvistaminen

5. NUORISOPALVELUT (VASTUUALUE 2330)

5.5. Ehdotetut kehittämistoimenpiteet

- Lasten ja nuorten kiinnostuksen kohteiden selvittäminen
- Nuorisotyön hyviin toimintamalleihin tutustuminen
- Nuorisotilan pelivälineiden ja kalusteiden uusiminen
- Koulunuorisotyön uudelleenorganisoiminen sekä nuorisopalveluiden toimintamahdollisuuksien kehittäminen Monitoimikeskus Akvarellissa yhteistyössä perusopetuksen kanssa
- Henkilöstöressurssien lisäämisen selvittäminen
- Liikennepuiston kehittäminen
- Etsivän nuorisotyön ja Ohjaamon yhteistyön kehittäminen
- Tapahtumatoiminnan kehittäminen

Yksiköstä vastaa: Vastaava nuoriso-ohjaaja **Jaana Riitamaa**

<https://www.forssa.fi/vapaa-aika-ja-matkailu/nuoriso/>

6. KIRJASTOPALVELUT (VASTUUALUE 2340)

6.1. Laki yleisistä kirjastoista

Kunnan tehtävänä on järjestää yleisen kirjaston toiminta yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Valtio osallistuu kirjastotoiminnan kustannuksiin peruspalveluiden valtionosuuslaissa säädetyillä perusteilla.

Kirjastolain tavoite on edistää:

- 1) väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin;
- 2) tiedon saatavuutta ja käyttöä;
- 3) lukemiskulttuuria ja monipuolista lukutaitoa;
- 4) mahdollisuuksia elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen;
- 5) aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Tavoitteen toteuttamisessa lähtökohtina ovat yhteisöllisyys, moniarvoisuus ja kulttuurinen moninaisuus.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161492>

6.2. Forssan Kaupunginkirjasto

Forssan kaupunginkirjasto toteuttaa tehtävänsä lain hengessä seuraavin tavoin:

- 1) Tarjoaa pääsyn aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin;
- 2) ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa;
- 3) edistää lukemista ja kirjallisuutta;
- 4) tarjoaa tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon;
- 5) tarjoaa tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työkentelyyn ja kansalaistoimintaan;
- 6) edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua.

Kirjastopalveluiden perusta muodostuu kokoelmatyöstä, lukutaitotyöstä ja lukemaan innostamisesta, tietopalvelusta ja omien palveluiden opastamisesta, tilojen tarjoamisesta asiakkaiden tarpeisiin sekä tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisestä. Palvelut kohdistuvat kaikkiin ikä-, kulttuuri- ja väestöryhmiin. Kirjasto tekee tiivistä yhteistyötä naapurikuntien kirjastojen kanssa (ns. Louna-kirjastoyhteistyö) ja tarjoaa seudun asukkaille mahdollisuuden joustavasti lainata aineistoja myös naapurikunnan kokoelmista. Kirjaston työntekijät ovat kirjastoalan ammattilaisia.

6. KIRJASTOPALVELUT (VASTUUALUE 2340)

6.3. Kirjastopalveluiden resurssit

- Henkilöstö: 12 htv.
- Tilat: Kirjasto on toiminut Kehräämöalueella ent. karhekehräämössä vuodesta 1987. Tila on mukautunut kirjastotoiminnan muutoksiin vuosien varrella. Parhailaan on menossa muutostyöt omatoimikirjastovalmiuden rakentamiseksi. Kevään 2022 aikana pääkirjastossa otetaan käyttöön laajennetut aukioloajat (omatoimiaika), jolloin kirjastoon pääsee asioimaan myös palveluaikojen ulkopuolella. Kirjastoautopalvelua tuotetaan kesän 2022 jälkeen yhteistyössä Tammelan kunnan kanssa.
- Talous: Kirjastotoimen valtionosuus tilitetään kaupungille osana peruspalveluiden valtionosuutta. Kustannusten nousun hillitsemiseksi ja palveluiden turvaamisen rakenteelliseksi ratkaisuksi on esitetty seutukirjastoa, mutta päätöksenteko on edelleen kesken. Palveluiden kehittämistä tehdään hankerahoituksella.

6.4. Kestävä elinvoima kirjastossa

- Kulutus ja materiaalit: Kirjaston fyysisen kokoelman käyttö perustuu aineiston lainaamiseen, elinkaarensa lopussa olevan aineiston kierrättämiseen muuta käyttötarkoitusta varten tai lopulta sen toimitamiseen energijätteenä poltettavaksi. Aineettoman kokoelman (e-aineistot) osuutta sekä sähköisten palveluiden valikoimaa lisätään koko ajan. Vältämme ylikulutusta hankkimalla harkitusti sekä yhteishankintoja hyödyntäen.
- Hyvinvointi: Kirjaston peruspalvelu on säädetty lailla maksuttomaksi. Kirjastopalvelut kohdistetaan kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin, myös verkossa ja kirjastotilan ulkopuolella. Palveluidemme lähtökohta edistää yhdenvertaisuutta ja osallisuutta sekä tukea mielekästä vapaa-ajan käyttöä, lisää myös kuntalaisten hyvinvointia. Kirjasto tarjoaa myös kuntoutumispaikkoja työllisyyspalveluiden asiakkaille.

6. KIRJASTOPALVELUT (VASTUUALUE 2340)

- Osaaminen, koulutus ja kulttuuri-identiteetti: Kirjasto edistää lukutaitoa ja sivistystä, tukee oppimista sekä vaalii paikallista kulttuuriperintöä. Kirjasto kerää omaa aluetta koskevaa kirjallisuutta ja oman alueen kirjailijoiden tuotantoa erilliseksi kotiseutukokoelmaksi. Tästä aineistosta ylläpidetään myös Louna-kirjailijat-tietokantaa. Kirjastotoiminnassa hyödynnetään lisäksi Kehräämöalueen historiaa. Työ lukemaan innostamisessa ja kulttuuri-identiteetin rakentamisessa kohdistuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin, myös verkossa ja kirjastotilan ulkopuolella.
- Vastuullinen johtaminen: Kirjasto on sitoutunut talouden tasapainoon ja kustannustehokkuuteen, josta osan muodostavat palvelutarjonnan ajanmukaisuus ja ammatillisuus. Kirjastossa kehitetään toimintaa ja palveluprosesseja jatkuvasti. Päätöksenteon tukena ovat vuoropuhelu asiakkaiden kanssa, tiedolla johtaminen sekä henkilöstön osaamisen jatkuva uudistuminen. Pitkäjänteistä, laaja-alaista ja suunniteltua yhteistyötä tehdään mm. Louna-kirjastojen ja alueellisen kehittämiskirjaston, kaupungin muiden palveluyksiköiden ja palvelualueiden sekä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

6.5. Ehdotetut kehittämistoimet

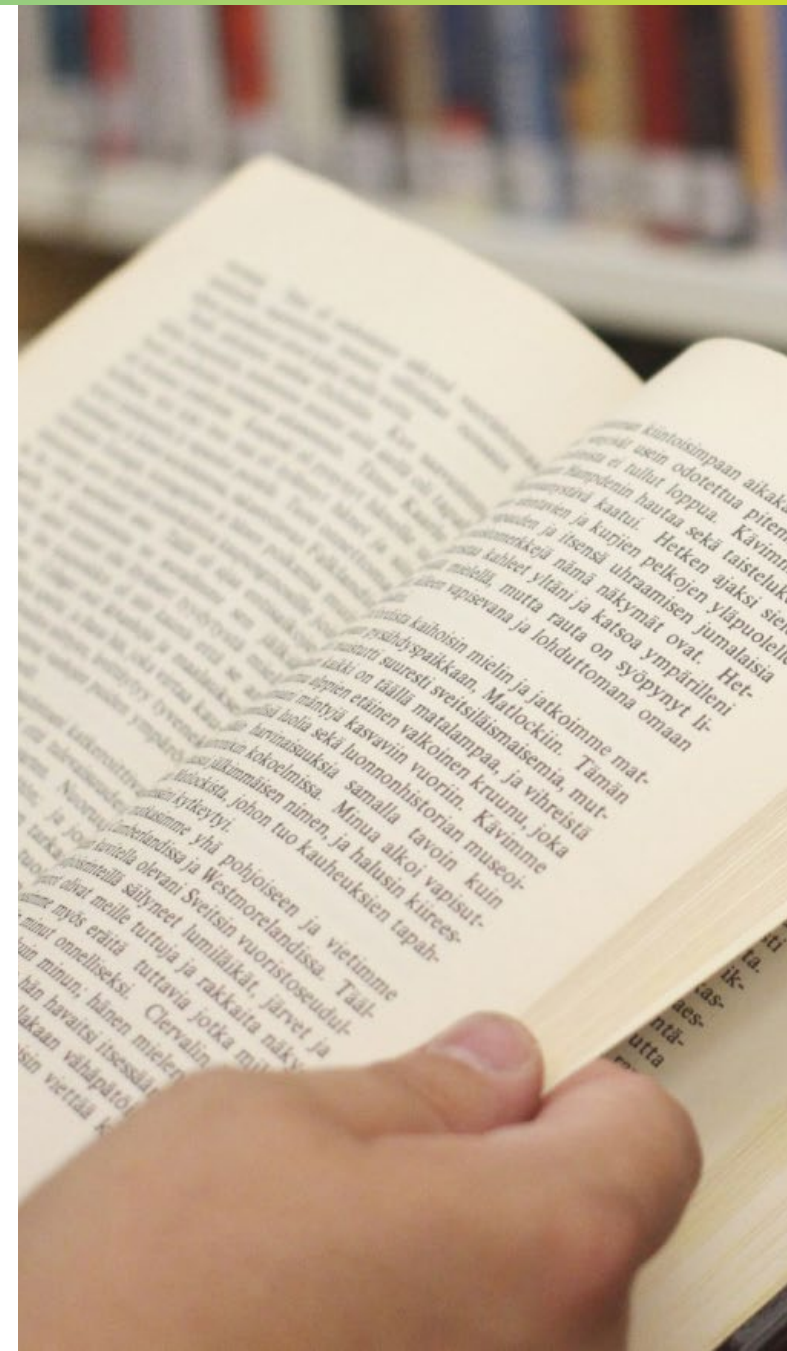
- Eläköityvän kirjastotoimenjohtajan vakanssi täytetään kirjastoammatillisen kelpoisuuden omaavalla ylempään korkeakoulututkinnon suorittaneella henkilöllä, jonka tehtäväkuvaan ei kuulu palvelualueen johtaminen.
- Laajennetut aukioloajat (omatoimikirjasto) otetaan käyttöön keväällä 2022.
- Kirjastoautopalvelua tuotetaan kesän 2022 jälkeen yhteistyössä Tammelan kunnan kanssa siten, että Tammelan omistamaa uutta kirjastoautoa ajetaan uuden yhteensovitetun reitti- ja aikataulun mukaan kahdessa vuorossa, molemmissa kunnissa oman kuljettajan toimesta.
- Toimintakauden aikana suunnitellaan peruskorjaus, tarpeet: lattiat, viemärit, ikkunat, kalusteet, yms. ylläpito.
- Toimintakauden aikana viedään päätöksentekoon seutukirjaston perustaminen, johon liittyvä seutukirjastonselvitys valmistui vuonna 2021.

Yksiköstä vastaa:

Kirjastotoimenjohtaja **Maarit Järveläinen**

<https://www.forssa.fi/vapaa-aika-ja-matkailu/kirjasto/>

www.louna.finna.fi

7. YLEINEN KULTTUURITOIMINTA (VASTUUALUE 2360)

8.1. Laki kuntien kulttuuritoiminnasta

Kunnan tehtävänä on järjestää kulttuuritoimintaa. Kulttuuritoiminnalla tarkoitetaan toimintaa, jolla kunta edistää kulttuurin ja taiteen tekemistä, harrastamista, saatavuutta ja käyttöä sekä taide- ja kulttuurikasvatusta ja kulttuuriperintöä.

Kunnan kulttuuritoiminnan tavoitteena on

- 1) tukea ihmisten mahdollisuuksia luovaan ilmaisuun ja toimintaan sekä kulttuurin ja taiteen tekemiseen ja kokemiseen;
- 2) edistää kaikkien väestöryhmien yhdenvertaisia mahdollisuuksia ja osallistumista kulttuuriin, taiteeseen ja sivistykseen;
- 3) vahvistaa väestön hyvinvointia ja terveyttä sekä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä kulttuurin ja taiteen keinoin;
- 4) luoda edellytyksiä paikallisen ja alueellisen elinvoiman kehittymiselle ja sitä tukevalle luovalle toiminnalle kulttuurin ja taiteen keinoin.

Tavoitteiden toteuttamisen lähtökohtina ovat demokratia, asukaslähtöisyys, tasa-arvo, kestävä kehitys sekä kulttuurinen moninaisuus ja vuoropuhelu. Tavoitteiden edistämiseksi ja kunnan tehtävien toteut-

tamiseksi kunnassa tulee tehdä yhteistyötä kunnan eri toimialojen, muiden kuntien, viranomaisten ja maakunnan sekä kulttuuri- ja taidealan ja muiden toimialojen toimijoiden kanssa.

Kuntien kulttuuritoiminnasta annetun lain mukaan kunnan tulee:

- 1) edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä;
- 2) luoda edellytyksiä ammattimaiselle taiteelliselle työlle ja toiminnalle;
- 3) edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa;
- 4) tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen;
- 5) edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa;
- 6) edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa;
- 7) edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

7. YLEINEN KULTTUURITOIMINTA (VASTUUALUE 2360)

Kohderyhmän muodostavat kaikki kuntalaiset, joten palveluita järjestäessään kunnan tulee ottaa huomioon paikalliset olosuhteet ja voimavarat sekä eri väestöryhmien ja kieliryhmien tarpeet.

Kunta voi järjestää kulttuuritoiminnan itse taikka yhteistyössä toisten kuntien kanssa tai muulla tavoin. Kuntien kulttuuritoiminnan järjestämisessä tulee olla riittävää ja monipuolista asiantuntijaosaamista.

Kulttuuritoimintaa järjestäessään kunnan tulee ottaa huomioon toiminta, joka perustuu yleisistä kirjastoista annettuun lakiin, taiteen perusopetuksesta annettuun lakiin, museolakiin, teatteri- ja orkesterilakiin ja vapaasta sivistystyöstä annettuun lakiin.

Kunnan asukkailla tulee olla myös mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa kunnan kulttuuritoimintaan ja sitä koskevan päätöksenteon valmisteluun kuten kuntalaissa säädetään.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190166>

7.2. Kulttuuritoiminta Forssassa

Vastuu kulttuuritoiminnasta Forssassa hajautui eri tahoille vuonna 2009, kun kulttuuripalvelupäällikkö jäi eläkkeelle ja Forssan museo otettiin kaupungin hoitoon. Nykyään kirjastotoimenjohtaja koordinoi yleistä kulttuuritoimintaa sekä hallinnoi samassa

kiinteistössä olevaa näyttelytila Vinkkeliä ja luentosali Branderia ja sopii niiden käytöstä ja vuokraamisesta ulkopuolisten kanssa. Museonjohtajan tehtäviin kuuluu kaupungin taidekokoelmien hallinnointi sekä vuosittaisten itsenäisyyspäivän ja veteraanipäivän juhlien järjestäminen. Yhteistyö seurakunnan sekä kaupungin kulttuuri- ja kansalaisyhdistysten kanssa muodostaa kulttuurityön selkärangan. Kaupunki tukee vuosittain monia yhdistyksiä joko avustuksin, ilmaisain tiloin tai osallistumalla tapahtumien kustannuksiin. Kehräämöalueen tapahtumia on järjestetty kaupungin eri yksikköjen ja kolmannen sektorin kanssa tapahtuvalla yhteistyöllä.

Huomattava rooli lastenkulttuurista toteutuu Kulttuuriyhdistys Kuvio ry:n kanssa yhteistyössä. Forssan kaupunki osallistuu taloudellisella panoksella Kulttuuriyhdistys Kuvio ry:n hallinnoimaan LEKA-lastenkulttuuriverkoston ylläpitämiseen. Vastineeksi osallistumisesta lapsille ja nuorille tarjotaan monenlaisia kulttuuritapahtumia -ja tilaisuuksia. Osa LEKA:n rahoittamista tapahtumista tuotetaan Kuvion toimesta, osa kaupungin omana tuotantona. Saadaan enemmän kuin annetaan. Kulttuurikasvatussuunnitelman sisällöt tuotetaan varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja 2. asteen koulutuksen tarpeisiin tällä tavalla.

7. YLEINEN KULTTUURITOIMINTA (VASTUUALUE 2360)

7.3. Yleisen kulttuuritoiminnan resurssit

Yleisen kulttuuritoiminnan järjestämisestä vastuu on kirjastotoimenjohtajalla, eikä toiminnalla ole palkattua työntekijää.

Määrärahoista 11% suuntautuu varsinaiseen kulttuuritoimintaan, 13% kulttuuriavustuksiin ja loput 76% menee tiloista ja niiden ylläpidosta aiheutuviin kustannuksiin; kaksi viimeainittua 'kiinteitä menoja'.

Yleisen kulttuuritoiminnan tilakustannuksiin luetaan kirjaston kanssa samassa kiinteistössä sijaitseva kaupungin Näyttelytila Vinkkeli sekä Brander-sali. Tilakustannuksiin luetaan lisäksi Teatteritalon, Luontomuseon sekä grafiikanpajan (osa) vuokratulot. Kulttuuritoiminnan käyttökustannuksiin saadaan valtionosuutta kunnan peruspalveluiden valtionosuudesta säädetyn lain mukaisesti.

7.4. Kestävä elinvoima yleisessä kulttuuritoiminnassa

- Hyvinvointi: tarjoamme tilaisuuksia ja tapahtumia yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa; maksuttomuus edistää yhdenvertaisuutta; kulttuurikasvatussuunnitelma käytössä (yhteistyö Kulttuuriyhdistys Kuvion kanssa tiivistä)

- Yhteistyöhankkeet – kts. edellä
- Kulttuuritoiminta rakentaa kulttuuri-identiteettiä (kulttuurikasvatussuunnitelma ja sen toteuttaminen!)

7.5. Yleistä kulttuuritoimintaa koskevat kehittämissuhteet

- Toimintaan varattua määrärahaa tulisi lisätä, jotta kulttuuritarjontaa voitaisiin monipuolistaa ja/tai lisätä.
- Näyttelytila Vinkkelin valaistus tulisi uusua, koska tila on näyttelykäytössä, ja näyttelyjärjestäjiltä peritään vuokraa.
- Luontomuseon tiloissa ollut useita vesivahinkoja, jotka pitäisi huomioida kirjastotalon peruskorjauksen yhteydessä.
- Kulttuurituottajan palkkaaminen

Yksiköstä vastaa: Maarit Järveläinen

<https://www.forssa.fi/vapaa-aika-ja-matkailu/kulttuuri/>

8. MUSEOT (VASTUUALUE 2370)

8.1. Museolaki

Museolain tavoitteena on:

- 1) ylläpitää ja vahvistaa yksilöiden ja yhteisöjen ymmärrystä ja osallisuutta kulttuurista, historiasta ja ympäristöstä;
- 2) edistää kulttuuri- ja luonnonperinnön sekä taiteen säilymistä tuleville sukupolville;
- 3) edistää yhteisöllisyyttä, jatkuvuutta ja kulttuurista moninaisuutta;
- 4) edistää sivistystä, hyvinvointia, yhdenvertaisuutta ja demokratiaa.

<https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190314>

8.2. Forssan museo

Forssan kaupunki otti museotoiminnan hoitaakseen vuonna 2010. Forssan museon juuret ovat vuodesta 1923, jolloin Lounais-Hämeen Kotiseutu- ja Museo-yhdistys perustettiin. Forssalainen museotoiminta täyttää 100 vuotta vuonna 2023.

Museo ei kuulu lakisääteisen yhteistoiminnan piiriin, mutta ammatillisen museotoiminnan järjestämiseen saa henkilötyövuosiin sidottua valtionavustusta

Museolaissa 314/2019 määritellyin ehdoin.

Forssan museo tallentaa ja säilyttää paikallista kulttuuriperintöä, edistää sen tutkimusta sekä tuo museotietoa ja kokoelmia esille näyttelyissä, julkaisuissa ja verkkoympäristöissä. Toiminnan peruspilarit ovat kokoelmien digitointi, näyttelytoiminta ja yleisöpalvelu paikan päällä ja verkossa. Museon erityispiirteenä on forssalaisen painokangasmuotoilun laajat kokoelmat ja sekä valokuvakokoelmat.

Museon toiminta kohdentuu kaikkiin ikä- ja sosiaaliryhmiin. Museopedagoginen toiminta suuntautuu oppilaitoksiin, näyttelyt ja tapahtumat palvelevat paikallista väestöä ja matkailijoita, digitaalisessa ympäristössä tavoitamme museon aiheista kiinnostuneen yleisön paikasta riippumatta. Vapaaehtoisuustoiminnan kautta on mahdollisuus osallistua kulttuuriperintötyöhön.

Tavoitteena on edistää väestön ymmärrystä historiastaan ja sitä kautta vahvistaa paikallista identiteettiä ja jatkuvuutta. Yhteisöllisen toimintatavan toivotaan sitouttavan yleisöä omaan historiaansa. Kiinnostavan museotoiminnan tavoitteena on myös lisätä paikkakunnan matkailullista houkuttavuutta.

8. MUSEOT (VASTUUALUE 2370)

8.3. Resurssit

- Henkilöstö: Museon 5,5 htv:stä vakituisia on 3, ja määrä- ja osa-aikaisia 5. Museokauppatuotteiden valmistus ja projektit tarjoavat lisäksi määräaikaista työpaikkoja ja mahdollisia avauksia työllisyydenhoidon alueelle.
- Tilat: Museon työ- ja yleisötilat ovat hyvässä kunnossa. Kokoelmatiloista tekstiilikokoelman tila on ensiluokkaista, muut kokoelmatilat vaihtelevassa kunnossa. Toimintaohjelman aikana kokoelmatilojen käytettävyyttä parannetaan henkilökunnan toimesta ja tilojen kunnostustarpeita selvitetään.
- Talous: Museotoimintaan saadaan henkilötyövuosiin sidottua valtionapua 2,8 htv:sta (ennen vuotta 2020 2htv). Oleellinen osa museon toimintaa tapahtuu kehittämissuunnitelmissa, joihin saatu ulkopuolinen rahoitus muodostaa nykyisellään neljänneksen museon toimintamenoista ja 40% tuloista. Museotoiminnan oma tuotto on ollut nousussa.

8.4. Kestävä elinvoima museossa

Seuraavassa on listattu "Kestävää elinvoimaa- Forssan kaupunkistrategia 2030" -ohjelmassa tunnistettuja kestävän elinvoiman menestystekijöitä sekä miten museo niitä toteuttaa:

- Rakennettu ympäristö: Museo nostaa esiin kaupunkiympäristöön liittyviä tarinoita menneisyydestä: kaupunkiarkeologiset projekti, kaupunkikävelyt, yhteistyö oppaiden kanssa. Kuosien kaupunki -teosten kautta kaupunkia on elävöitetty kuoseilla. Museon toimipisteet sijaitsevat historiallisissa kiinteistöissä.
- Hyvinvointi: museo tarjoaa ajanvietettä, elämyksiä ja ideoita vapaa-aikaan, myös vapaaehtoistyön kautta. Museo osallistuu kaupungin työllisyyspalveluiden haasteeseen tarjoamalla palkkatukityöpaikkoja sekä kuntoutumispaikkoja.
- Yritykset: Museo pyrkii osallistumaan ja generoimaan yhteistyötä luovan alan yritysten kanssa. Kaupungin kuosihistoriaan liittyvät yhteistyöt kuten Kuosikalenteri, kuosipop-up tukee paikallisten yritysten toimintaa. Kaupungin kuosikas menneisyys myös muodostaa yhden kaupungin bränditekijöistä.

8. MUSEOT (VASTUUALUE 2370)

- Kulttuuri: Museo vahvistaa toiminnallaan paikallista identiteettiä ja luo kansainvälisiä yhteyksiä sekä osallistuu näyttely- ja kulttuurivaihtohankkeisiin yli rajojen
- Johtaminen: Museo on yhteistyökykyinen kumppani kaupunkiorganisaatiossa ja oman alan verkostoissa. Ulospäinsuuntautunut viestintä ja osallistuminen kaupungin markkinointi- ja viestintätoimintaan on osa museon jokaista työpäivää.
- Koulutus: Museo tarjoaa kokoelmiin liittyviä oppimispaketteja eri oppilaitoksille (esim. KOPS Kuosikoulu, arkeologiaa kouluissa, Tavarataivas –pakkopeli yms) sekä tarjoaa harjoittelupaikkoja alan opiskelijoille.

8.5. Kehittämissuositukset

- Kuosikeskuksen tehokas käyttöönotto
- Museopedagogisen toiminnan juurruttaminen ja yleistyön vahvistaminen.
- Museokaupan kehittäminen ja tuoton lisääminen
- Museon säilytystilojen selkiyttäminen ja niitä koskevien kunnostustarpeiden selvittäminen
- Tekstiiliperintömatkailun kehittäminen (OKM:n avustus 2022-23)
- Kansainvälisten kontaktien tiivistäminen ja kehittäminen jo alkaneiden projektin avulla (Patterns, Finlandson200; 2021-23)

Yksiköstä vastaa: Museonjohtaja **Kati Kivimäki**

www.forssanmuseo.fi

9. YHTEENVETO PALVELUALUEEN KEHITTÄMISKOhteista 2022-2026

Henkilöstö

- Palvelualueen johtamiskysymys on ratkaistava.
- Ketjuuntuneita määräaikaisia tehtäviä tulisi voida vaki-naistaa tarpeen niin vaatiessa.
- Kulttuurituottajan palkkaaminen.
- Palvelualueen menestyminen on osaavan henkilökunnan varassa: henkilökunnan osaamista tulee ylläpitää ja tarpeen mukaan kehittää sekä substanssin, digitalisaation ja verkkotoiminnan, yhteistyöverkoston että talouden näkökulmista.

Koulutustarpeet päälliköille

- Koulutusta liiketoiminta-ajatteluun kuntakontekstissa > kouluttajalla oltava kokemusta vastaavista toiminnoista.
- Tiedolla johtaminen ja mittarit toinen tärkeä kehitymisalue.

Yhteistyötä koskevat kehittämiskohteet

- Luotava toimivat viestintäyhteydet sote-palveluiden alueelle.
- Vahvistettava vapaa-ajan palvelualueen ja tilapalveluiden yhteistyötä tilojen kehittämiseksi.
- Seutukirjaston perustamisen vieminen päätöksentekoon.
- Palvelualueen sisäisten yhteistyömuotojen löytäminen.

- Yhteistyö 3. sektorin suuntaan.
- Toiminta naapurikuntien kanssa.

Tilat

- Tilapalveluiden ja palveluyksiköiden yhteinen suunnitelma palvelualueen yksiköiden käytössä olevien isoja korjausvelkaisten kiinteistöjen osalle: Jäähalli, Vesihelmi ja Karhekehräämö (kirjasto).
- Liikuntapaikkarakentamissuunnitelma osaksi liikuntapolitiittista ohjelmaa.
- Tilapalveluiden ja vapaa-ajan palveluiden yhteistoimintaa olisi tarpeen tiivistää, jotta liikuntapaikkarakentamista koskeva viestintä olisi oikea-aikaista ja käyttäjien tarpeet tulisivat kustannustehokkaasti huomioitua. Tilojen tarkoituksenmukaiset kunnostusratkaisut varmistavat sen, että tarvitse jälkikäteen korjata, ja voivat luoda mahdollisuuksia myös maksullisen palvelutarjonnan lisäämiselle koh-teissa, joissa se on tarpeen.
- Tilat ja toiminta kulkevat käsikädessä. Toiminta vaikuttaa siihen, millaiseksi tilat tulisi kunnostaa ja toisaalta olisi hyvä pohtia, mitä strategista tarvetta rakennuksiin investoiminen toteuttaa? Miten investointi vie kuntaa eteenpäin?

Talous

- Palvelualueen tuotto koostuu valtionosuuksista, kunnan omasta rahoituksesta, projektirahoituksesta ja oman toiminnan tuotosta. Tulostavoitteet Vesihelmessä ja Jäähalleissa pitää saada realistiselle tasolle. Tavoite on ollut vuosia ylimitoitettu sadoillatuhansilla euroilla.
- Palvelualueen kustannukset muodostuvat lähinnä kiinteistömenoista. Haasteen muodostaa se, että varsinaiseen palvelutoimintaan osoitetut varat pitäisi saada säilymään samalla kun kiinteät kulut kasvavat. Talouden pitäisi olla rehellistä ja avointa.
- Osa palveluista on käyttäjilleen maksutonta, osa maksullista. Tulevan kauden tavoitteena löytää kokonaistaloudellinen ratkaisu, jossa tulo- ja menoarviot kohtaavat, tilat palvelevat toimintaa tehokkaasti ja yhteistyö eri suuntiin onnistuu hyödyllisellä tavalla. Maksullisten ja maksuttomien palveluiden logiikka pitäisi tunnistaa. Maksuttomien suhteen tulisi kehittää toiminnan mittareita, maksullisen suhteen liiketoiminta-ajattelua.
- Osa palveluista suuntautuu laajemmin seudulle. Tulisi selvittää, miten kustannuksia voisi jakaa naapurikuntien kanssa.

Vapaa-aikapalveluiden toimenpideohjelma

2022-2025

www.forssa.fi